

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPL.140.30.2018.ML

Warszawa, 14 czerwca 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Przekazuję przyjęte przez **Radę Ministrów stanowisko** wobec poselskiego projektu ustawy

**- o zmianie ustawy - Prawo energetyczne
(druk nr 2327).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Energii do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem,
(-) Mateusz Morawiecki

Stanowisko Rządu do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne (druk nr 2327)

Projekt ustawy zmienia definicję odbiorcy paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła w gospodarstwie domowym zawartą w art. 3 pkt 13b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755, 650, 685, 771 i 1000). Zgodnie z definicją zaproponowaną przez projektodawców odbiorcą paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym ma być odbiorca dokonujący zakupu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła głównie w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym, lub na potrzeby własnej działalności gospodarczej, którego roczne zużycie energii elektrycznej nie przekracza 500 kWh. Ponadto, w projekcie wprowadza się wymóg złożenia, do przedsiębiorstwa energetycznego, od którego pobierane jest paliwo gazowe lub energia, przez odbiorcę końcowego będącego przedsiębiorcą, pisemnego oświadczenia o celu, na jaki zostanie zużyte to paliwo lub energia, a w zakresie energii elektrycznej dodatkowo określenia wielkości rocznego zużycia przeznaczonego dla potrzeb własnej działalności gospodarczej, w roku bieżącym i kolejnych latach kalendarzowych. Dodatkowo wskazuje się, że odbiorcę końcowego będącego osobą fizyczną, po spełnieniu wymagań określonych w ust. 1, należy traktować jak konsumenta w rozumieniu art. 22¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, a w zakresie określonej wielkości zużycia energii elektrycznej, o której mowa w ust. 1, nie przysługuje odbiorcy dodatek energetyczny, o którym mowa w art. 5c ustawy – Prawo energetyczne.

Projektodawcy w uzasadnieniu wskazują, że przedmiotowy projekt ustawy wpłynie korzystnie na warunki prowadzenia działalności gospodarczej, spełnia społeczne oczekiwania przedsiębiorców wobec Państwa co do eliminowania przeszkód utrudniających funkcjonowanie przedsiębiorców oraz sprzyja budowaniu zaufania obywateli wobec Państwa. Podkreślają, że przyznanie przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą umiejscowioną jednocześnie w gospodarstwie domowym statusu odbiorcy w gospodarstwie domowym, w zakresie związanym z tą działalnością, oznacza polepszenie sytuacji prawnej w umowach energetycznych wobec dostawców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła. Odbiorcy końcowi zużywający ciepło lub paliwa gazowe dla celów prowadzonej działalności gospodarczej lub zużywający energię elektryczną w wielkości przekraczającej 500 kWh rocznie nie będą zaś mogli być traktowani jako odbiorcy w gospodarstwach domowych i powinni rozważyć rozdział instalacji i zamontowanie dla nich odrębnych liczników. Dalej

w uzasadnieniu do projektu ustawy można przeczytać, że „korzyść finansowa przedsiębiorców wynikająca z zakwalifikowania do grupy taryfowej właściwej odbiorcy w gospodarstwie domowym, w warunkach przyjętej niskiej intensywności działalności gospodarczej w warunkach domowych, nie spowoduje polepszenia sytuacji finansowej względem innych przedsiębiorców.”.

Zdaniem Rządu projekt ustawy w zaproponowanym kształcie doprowadzi do pogorszenia sytuacji wielu odbiorców paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwach domowych. Projektodawcy wskazują, z jednej strony, że przeciętne roczne zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w Polsce to 2173 kWh, z drugiej, wprowadzają w definicji próg zużycia energii elektrycznej 500 kWh rocznie. Przy czym z brzmienia przepisu nie wynika czy przedmiotowy próg zużycia dotyczy zużycia energii elektrycznej w ogóle czy też na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. W przypadku poprawności pierwszej wykładni, do której skłania literalne brzmienie przepisu, zaproponowane rozwiązanie pozbawi zdecydowaną większość odbiorców przysługujących im dotychczas praw m.in. takich jak prawo do informacji, w tym prawo do otrzymania kopii zbioru praw konsumenta energii oraz zapewnienia jego publicznego dostępu (przy czym przez zbiór praw konsumenta energii rozumie się dokument sporządzany przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki we współpracy z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie wytycznych Komisji Europejskiej w konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, organizacjami konsumentów, partnerami społecznymi, przedsiębiorstwami energetycznymi oraz innymi zainteresowanymi stronami, zawierający praktyczne informacje o prawach konsumentów energii elektrycznej i paliw gazowych), prawo do pozasądowego rozstrzygnięcia sporów oraz prawo do dodatku energetycznego. Ponadto zaproponowany tak niski próg zużycia energii elektrycznej idzie na przekór programom mającym na celu walkę ze smogiem, gdyż zniechęci do ogrzewania domu energią elektryczną.

Dopiero z uzasadnienia można wyczytać, że w przedmiotowym przepisie chodzi o limit zużycia energii elektrycznej 500 kWh rocznie na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej.

Jeżeli celem projektodawcy jest objęcie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą ww. prawami, to wskazane jest jego zrealizowanie przy wykorzystaniu bardziej efektywnych środków, tj. np. poprzez rozszerzenie tych uprawnień na te osoby w poszczególnych przepisach merytorycznych.

Należy podkreślić, że obecnie obowiązująca w prawie definicja odbiorcy paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym stanowi implementację art. 2 pkt 10 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę 2003/54/WE (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009, str. 55) oraz art. 2 pkt 25 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 2003/55/WE (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009, str. 94). Zgodnie z art. 2 pkt 10 dyrektywy 2009/72/WE, „odbiorca będący gospodarstwem domowym” oznacza odbiorcę dokonującego zakupu energii elektrycznej na potrzeby własnego zużycia w jego gospodarstwie domowym, z wyłączeniem działalności handlowej lub zawodowej. Zgodnie zaś z art. 2 pkt 25 dyrektywy 2009/73/WE, „odbiorca będący gospodarstwem domowym” oznacza odbiorcę dokonującego zakupu gazu ziemnego na potrzeby własnego zużycia w jego gospodarstwie domowym. Zaproponowana przez projektodawców definicja posługuje się zupełnie innymi kryteriami aniżeli te zawarte w prawie Unii Europejskiej. Wprowadza ona limit zużycia energii elektrycznej 500 kWh rocznie, gdy tymczasem ww. dyrektywy przewidują możliwość stosowania pewnych udogodnień również wobec „małych przedsiębiorstw”, zdefiniowanych jako przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 50 osób i mające obrót roczny lub sumę bilansową nieprzekraczającą 10 mln EUR.

Wprowadzenie wymogu złożenia przez odbiorcę końcowego będącego przedsiębiorcą pisemnego oświadczenia do przedsiębiorstwa energetycznego, od którego pobiera paliwo gazowe lub energię, o celu zużycia, a w zakresie energii elektrycznej dodatkowo określenia wielkości rocznego zużycia przeznaczonego dla potrzeb własnej działalności gospodarczej, w roku bieżącym i kolejnych latach kalendarzowym, stanowi zbędną barierę administracyjną, która prowadzić będzie do poniesienia niepotrzebnych i niewspółmiernych do korzyści kosztów. Przy każdej zmianie przedmiotu działalności gospodarczej oraz z upływem każdego roku kalendarzowego odbiorca będzie zobowiązany do składania takiego oświadczenia. W konsekwencji odbiorca będzie składał przynajmniej raz w roku oświadczenie do przedsiębiorstwa energetycznego. Trudno również zrozumieć sens regulacji, zgodnie z którą określona wielkość rocznego zużycia energii elektrycznej podlega uwzględnieniu w przyjętych okresach rozliczeniowych. Tak jakby podstawą rozliczenia odbiorcy miała być jego deklaracja na temat zużycia energii elektrycznej, a nie rzeczywiste zużycie energii elektrycznej, z którego przecież odbiorca ten jest rozliczany z reguły z częstotliwością większą aniżeli jeden rok. Zauważa się przy tym, że nie jest możliwe, nawet przy zainstalowaniu najnowocześniejszego

licznika zdalnego odczytu, określenie wielkości zużycia energii elektrycznej wyłącznie na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej, gdy do prowadzenia tej działalności nie wyodrębniono specjalnie biura, warsztatu, czy urządzeń dedykowanych tylko do prowadzenia takiej działalności gospodarczej.

Dodatkowo próg 500 kWh jest progiem deklaracyjnym, co może powodować liczne wątpliwości i problemy w sytuacji rozbieżności pomiędzy deklaracją a stanem faktycznym (sposobem i wielkością zużycia energii). To z kolei może skutkować wzrostem ilości skarg i sporów między nową kategorią odbiorcy a przedsiębiorstwami energetycznymi.

Ponadto należy zaznaczyć, że projektowana zmiana pozostaje w sprzeczności z prawem i orzecznictwem Unii Europejskiej, tj. zwolnieniem z obowiązku zatwierdzania taryf odbiorców paliw gazowych innych niż odbiorcy w gospodarstwach domowych (vide wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z dnia 10 września 2015 r. w sprawie C-36/14 dotyczący naruszenia przepisów dyrektywy 2009/73/WE z zakresu wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 2003/55/WE, poprzez utrzymanie regulowanych cen na polskim rynku gazu, który skutkował wprowadzeniem do ustawy – Prawo energetyczne art. 47 ust. 1a) poprzez poszerzenie kręgu odbiorców podlegających obowiązkowi zatwierdzania taryf o tzw. małych przedsiębiorców.

Zaproponowany przepis, zgodnie z którym odbiorcę końcowego będącego osobą fizyczną, po spełnieniu wymagań określonych w ust. 1, należy traktować jak konsumenta w rozumieniu art. 22¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, nie wnosi żadnej treści merytorycznej w świetle przepisów prawa energetycznego. Może zaś prowadzić do poważnych wątpliwości interpretacyjnych na gruncie innych gałęzi prawa. Ponadto, w przypadku przyjęcia proponowanej zmiany, „małe przedsiębiorstwa” będą mogły korzystać z pomocy Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumentów oraz składać wnioski np. do Koordynatora ds. negocjacji. Taka sytuacja mogłaby zaś skutkować brakiem możliwości sprawnej obsługi skarg konsumenckich, bowiem napływ dodatkowych wniosków mógłby znacząco spowolnić działania tych organów, utrudniając tym samym dostęp najsłabszych konsumentów do pomocy.

W świetle powyższego Rada Ministrów negatywnie ocenia przedłożony projekt ustawy.